

Početna stranica > Pokretanje sudskog postupka > Pravna pomoć

Pravna pomoć

Švedska

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Sudski postupci koji se vode u Švedskoj besplatni su, međutim naplaćuje se pristojba za podnošenje zahtjeva koja trenutno iznosi 2 800 SEK (otprilike 265 EUR). Kad je riječ o postupcima u kojima vrijednost predmeta spora nije veća od 24 150 SEK (2 270 EUR), pristojba za podnošenje zahtjeva iznosi 900 SEK (85 EUR).

Ako vam se dodijeli pravna pomoć, pristojbu za podnošenje zahtjeva plaća država.

2 Što je točno pravna pomoć?

Za sporove (parnične predmete) dostupne su sljedeće vrste pravne pomoći:

savjetovanje

pravna pomoć.

Obje vrste pravne pomoći uređene su [Zakonom o pravnoj pomoći \(1996:1619\) \(rättshjälpslagen\)](#).

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

Savjetovanje

Savjetovanje o bilo kojem pravnom pitanju dostupno je svima (fizičkim osobama, udruženjima, poduzećima itd.).

Savjete može pružiti odvjetnik ili odvjetnički vježbenik u odvjetničkom uredu. Savjetovanje može trajati do dva sata i može se održavati u nekoliko navrata. Za savjetovanje se naplaćuje naknada. Ta naknada trenutno iznosi 1 802,50 SEK (otprilike 170 EUR) po satu. Naknada se može prepoloviti ako stranka kojoj se pružaju pravni savjeti nema dovoljno sredstava. U slučajevima u kojima se savjeti pružaju djeci ne naplaćuje se naknada. Ako se naknada smanji, odvjetnik ili vježbenik koji je pružio savjet ostatak će iznosa dobiti od države.

Pravna pomoć

Pravna pomoć dostupna je samo fizičkim osobama, što znači da poduzeća, udruženja itd. ne mogu dobiti tu vrstu pomoći. U određenim okolnostima pravna se pomoć može dodijeliti i u odnosu na ostavinu. Državljeni država članica EU-a imaju jednak status kao državljani Švedske kad je riječ o pravnoj pomoći.

Pravna pomoć može se dodijeliti u pogledu većine pravnih pitanja (vidjeti pitanje br. 4).

Određeni uvjeti moraju biti ispunjeni kako bi se mogla dodijeliti pravna pomoć.

Morao vam se pružiti najmanje jedan sat savjetovanja.

Vaš dohodak ne smije biti veći od utvrđene granične vrijednosti koja trenutno iznosi 260 000 SEK (otprilike 24 500 EUR). Pri izračunu dohotka u obzir se uzimaju sve financijske okolnosti podnositelja zahtjeva.

Na primjer, u izračun se uključuju i obveze uzdržavanja djece, imovina i dugovi.

Pravna pomoć i savjetovanje moraju vam biti nužni i mora biti očito da se na tu potrebu ne može odgovoriti na neki drugi način.

Doprinos države troškovima mora se ocijeniti razumnim s obzirom na prirodu i važnost postupka, vrijednost predmeta spora i druge okolnosti.

Ako imate ili ako biste trebali imati osiguranje troškova pravne zaštite, ono bi trebalo biti prvo rješenje.

Vidjeti digitalni vodič na: <https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/behover-du-rattshjalp/har-du-ratt-till-rattshjalp/>.

Dostupan je i vodič kako biste saznali imate li, s obzirom na vaša financijska sredstva, pravo na pravnu pomoć. Vidjeti:

<https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/behover-du-rattshjalp/rakna-ut-ditt-ekonomiska-underlag/>.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Savjetovanje

Kako je prethodno navedeno u odgovoru na pitanje br. 3, pravna pomoć može se dodijeliti u pogledu većine pravnih pitanja.

Na primjer, informacije i savjeti mogu se dati u pogledu sljedećih pitanja:

pravila koja se odnose na brak i druge vrste zajedničkog života

pravila koja se odnose na razvod

obveze uzdržavanja

oporuka i nasljedstva

kupoprodaje i ugovora.

Pravna pomoć

Kako je prethodno navedeno u odgovoru na pitanje br. 3, pravna pomoć može se dodijeliti u pogledu većine pravnih pitanja, no postoje iznimke. Na primjer, pravna pomoć ne može se dodijeliti za pitanja za koja bi se mogla dodijeliti pomoć javnog branitelja ili savjetnika. Ako ste žrtva kaznenog djela, u određenim slučajevima može vam se dodijeliti „savjetnik za oštećene stranke“ (*målsägandebiträde*) (vidjeti [Zakon 1988:609 o savjetnicima za oštećene stranke](#)). Žrtva ne snosi troškove savjetnika. Njihove dužnosti uključuju pružanje pomoći žrtvi u podnošenju građanskopravnog zahtjeva u okviru kaznenog postupka, kao što je zahtjev za naknadu štete. Ako vam se dodijeli savjetnik za oštećene stranke, ne možete dobiti i pravnu pomoć.

U određenim slučajevima moraju postojati posebni razlozi za dodjelu pravne pomoći. Na primjer, to mogu biti pitanja o kojima se mora odlučivati u inozemstvu ili predmeti u kojima vrijednost predmeta spora očito neće biti veća od 24 150 SEK (otprilike 2 270 EUR).

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Ne postoje posebni postupci za slučajeve u kojima se zahtijeva hitna obrada zahtjeva za pravnu pomoć. S druge strane, iz općih načela postupovnog prava proizlazi da se odluka u predmetu ili postupku mora donijeti što je brže moguće.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Švedska nacionalna sudska uprava (*Domstolsverket*) osmislila je jednostavan [obrazac zahtjeva](#) s uputama za njegovo ispunjavanje. Obrazac se može dobiti od Tijela za pravnu pomoć (*Rättshjälpsmyndigheten*) i od sudova.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Kako je navedeno u odgovoru na pitanje br. 6, nacionalna sudska uprava osigurava, među ostalim, jednostavan [obrazac zahtjeva](#) koji sadržava i upute za njegovo ispunjavanje. Za dodatne informacije obratite se [nacionalnoj sudskoj upravi](#).

Zahtjev za pravnu pomoć mora sadržavati, među ostalim, informacije o pravnom pitanju na koje se odnosi zahtjev, o tome hoće li se o predmetnom pravnom pitanju možda morati odlučivati u inozemstvu, o tome je li podnositelju zahtjeva pruženo pravno savjetovanje u pogledu tog pitanja, o tome ima li podnositelj osiguranje troškova pravne zaštite kojim je obuhvaćeno predmetno pitanje te informacije o njegovim financijskim i drugim okolnostima.

Nije potrebno priložiti nikakve druge dokumente. Međutim, uputno je priložiti bilo kakvu dostupnu dokumentaciju kojom bi se mogle potkrijepiti navedene informacije.

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Zahtjev za pravnu pomoć mora se poslati sudu ili tijelu nadležnom za ocjenu takvih zahtjeva.

Ako se na sudu vodi predmet ili postupak povezan s predmetnim pravnim pitanjem, sud mora ocijeniti zahtjev za pravnu pomoć. U ostalim slučajevima o dodjeli pravne pomoći odlučuje [Tijelo za pravnu pomoć](#).

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Tijelo za pravnu pomoć ili sud koji ocjenjuje zahtjev za pravnu pomoć u pisanom obliku obavješćuje podnositelja zahtjeva o svojoj odluci.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Ako vam se odobri pravna pomoć, istodobno će vam se dodijeliti i savjetnik za pravnu pomoć. Stoga biste se njemu trebali obratiti za daljnje informacije.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Odvjetnik, odvjetnički vježbenik ili bilo koja druga prikladna osoba mogu djelovati u svojstvu savjetnika za pravnu pomoć. Ako ste sami predložili prikladnu osobu, ta se osoba mora imenovati pod uvjetom da se time ne povećaju znatno troškovi i ako ne postoje drugi posebni razlozi da se to ne učini.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Ako se dodijeli pravna pomoć, država snosi sljedeće troškove:

naknadu za rad savjetnika za pravnu pomoć u trajanju od najviše 100 sati, osim ako sud odredi drukčije razumne troškove za izvođenje dokaza pred općim sudom ili švedskim radnim sudom (*Arbetsdomstolen*)

troškove istrage koji su razumno potrebni za ostvarivanje prava, u iznosu od najviše 10 000 SEK (otprilike 942 EUR)

troškove mirenja u skladu s poglavljem 42. člankom 17. [švedskog Zakona o sudskom postupku](#) (*rättegångsbalken*)

pristojbe za podnošenje i obradu zahtjeva te troškove izvršenja.

S druge strane, morat ćete sami snositi troškove koji nisu obuhvaćeni pravnom pomoći. Međutim, moguće je ostvariti povrat tih troškova od druge stranke ako budete uspješni u postupku.

Ako vam se odobri pravna pomoć, morate sudjelovati u troškovima plaćanjem naknade za pravnu pomoć. Ta se naknada sastoji od određenog postotka troškova vašeg savjetnika za pravnu pomoć. Sustav naknada ima šest razina ovisno o vašem dohotku, a one su izražene u fiksnim razredima dohotka u švedskim krunama (SEK). Postotci za različite razrede iznose od 2 % do 40 %. Razred dohotka u koji ste smješteni te stoga i postotak koji ćete trebati platiti određuju se na temelju vaših financijskih okolnosti. Izračunavaju se na temelju vašeg godišnjeg dohotka, uzdržanih članova obitelji i financijske imovine. Naknadu za pravnu pomoć morate plaćati svojem savjetniku za pravnu pomoć tijekom cijelog postupka kako troškovi u njemu nastaju.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Ako vam se odobri pravna pomoć, to znači da imate pristup svim prednostima obuhvaćenima švedskim sustavom pravne pomoći (vidjeti odgovor na pitanje br. 12). Stoga nije moguće dodijeliti pravnu pomoć samo za određeni dio.

S druge strane, osim sustava pravne pomoći postoji mogućnost dobivanja financijske pomoći za određene troškove povezane sa sudskim postupkom, odnosno troškove putovanja do suda i troškove za svjedoka pozvanog da se pojavi pred sudom. To znači da vam, ako ste stranka u postupku i pozvani ste da se pojavite na sudskoj raspravi, država može platiti troškove **putovanja i boravka** ako se to ocijeni razumnim (vidjeti poglavlje 11. članak 6.

[Zakona o sudskom postupku](#)). Ako se to ocijeni razumnim s obzirom na vaše financijske okolnosti, država može isplatiti **naknadu svjedoku** za nužne troškove putovanja i boravka te za izgubljeno vrijeme (vidjeti poglavlje 36. članak 24. [Zakona o sudskom postupku](#)). Naknada troškova putovanja i boravka povezanih s dolaskom na sud nije dostupna pravnim osobama.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Da, ali naknada za rad savjetnika za pravnu pomoć obuhvaća najviše 100 sati. Ako je tih 100 sati utrošeno na postupak u prvom stupnju, rad na postupku u bilo kojem višem stupnju neće biti obuhvaćen pravnom pomoći.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Pravna pomoć prestaje se pružati kad se ocijeni da je predmetno pravno pitanje riješeno. U pravilu se pravna pomoć prestaje pružati i nakon što vaš savjetnik za pravnu pomoć odradi predviđenih 100 sati. Međutim, sud može odlučiti da se pružanje pravne pomoći može nastaviti.

U nekim se slučajevima pravna pomoć mora prestati pružati i prije tog trenutka. To će se dogoditi, na primjer, ako ne platite naknadu za pravnu pomoć ili ako se utvrdi da ste naveli netočne podatke a pravna vam pomoć ne bi bila dodijeljena da ste naveli točne podatke. Drugi primjer u kojem se pravna pomoć mora prijevremeno prestati pružati jest slučaj u kojem je vaš savjetnik za pravnu pomoć odradio predviđenih 100 sati, a sud nije odlučio da bi se pravna pomoć trebala nastaviti pružati.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Da. Imate pravo na žalbu protiv odluke kojom se odbija vaš zahtjev za pravnu pomoć. Ako je odluku donio sud, na nju se podnosi žalba na isti način kao i na ostale odluke. Kad vas sud u pisanom obliku obavijesti o svojoj odluci, u tom dopisu pruža i informacije o tome kako podnijeti žalbu na tu odluku. Ako je odluku donijelo Tijelo za pravnu pomoć, žalba se podnosi [odboru za pravnu pomoć](#) (*Rättshjälpsnämnden*).

Dodatne informacije

Za dodatne informacije o švedskom sustavu pravne pomoći i pristup obrascima zahtjeva možete se obratiti nacionalnoj sudskoj upravi na sljedeću adresu:

Nacionalna sudska uprava

SE-551 81 JÖNKÖPING, Švedska

<https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/>

Tel.: +46 36 15 53 00

Posljednji put ažurirano: 16/03/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.